Bacillenfobie? – Denk er eens rustig over na

Zoals gepubliceerd in voorgaande artikelen in Alert Diver, kunnen bacteriën vanuit verschillende bronnen een reële bedreiging vormen voor duikers.

In feite is het zo dat gehuurde materialen en spoeltanks een grote lading bacteriën, schimmels virussen en amoeben kunnen herbergen met de kans op het verspreiden van ziektes.

Denk niet dat duikcentra bacteriedodende middelen in hun spoeltank gebruiken – want waarschijnlijk doen ze dat niet

Of laten we het zo stellen, sommigen doen het misschien wel, sommigen misschien niet. En zelfs al zouden ze het doen dan zou, nadat 20 duikers hun uitrusting na een duik in deze tanks hebben gedaan, de hoeveelheid bacteriën gewoon te groot zijn om nog effectief door een desinfectiemiddel onschadelijk gemaakt te worden.

Je automaat in dezelfde tank laten zakken waarin ook de neopreenpakken van andere duikers zitten zal hem niet echt schoonmaken, denkend aan de gewoonte van sommigen om tijdens de duik een plasje te doen. De meeste duikcentra bieden aparte spoeltanks aan, een voor neopreenpakken en –schoentjes, een voor automaten en duikbrillen, een voor trimjackets enzovoort. Maar de bacteriële belasting wordt groter naarmate meer duikers hun uitrusting erin stoppen. Als gevolg daarvan kan een zoetwater spoeltank snel een reservoir worden voor verschillende circussen van bacteriën, virussen en schimmels. Als je denkt aan de enigszins “internationale commissie van duikers” op een boot vol toeristen met gemengde nationaliteiten, kunnen deze microben net zo divers zijn als hun dragers – en kunnen daarom moeilijk te behandelen zijn in geval van infectie.

Tijden van wereldwijde zorgen omtrent de steeds maar weer groeiende bacteriële resistentie voor antibiotica – ooit een effectief wapen tegen humane, pathogene bacteriën – zouden ons moeten laten nadenken. Veel geweldige duikstekken bevinden zich in minder ontwikkelde landen met lagere standaards betreffende hygiëne, sanitaire voorzieningen en gezondheid. In sommige landen kun je gewoon het kraanwater niet drinken, dus waarom zou je je ademautomaat of je trimvest dan spoelen met gebruikmaking van datzelfde water?

Spoeltanks zijn er in feite om de uitrusting tegen de corrosieve werking van zeewater te beschermen, ze kunnen je primair niet beschermen tegen microben. Dus zou je daarom gewoon je hele duikuitrusting apart met een slang moeten spoelen en de spullen ergens moeten ophangen om ze goed te laten drogen. Als het je eigen uitrusting betreft kun je natuurlijk desinfecterende middelen gebruiken die aanbevolen worden door de fabrikant.

Als de uitrusting gehuurd is, moet je maar op het duikcentrum vertrouwen om de spullen goed te reinigen (wat al dan niet kan gebeuren).

Waarom spoelen we duikuitrustingen in zoetwatertanks?

We doen dit vooral na duiken in zeewater. Zout heeft een groot corrosief effect op allerlei soorten materialen. Om de uitrusting zo lang mogelijk goed te houden moeten we zo goed als we kunnen het zout afspoelen. Het desinfecteren is daarom iets dat als extra gedaan moet worden.

Wat kun je doen om jezelf te beschermen tegen infecties die overgebracht worden via het gebruik van gehuurd materiaal?

Ten eerste zou je je eigen materiaal kunnen gebruiken en dat niet met anderen delen – echtgenoten vanzelfsprekend daargelaten – en het gebruik van spoeltanks die al te veel door een heleboel mensen gebruikt zijn te vermijden. Je zou ook om een verversing kunnen vragen als het duikcentrum dat al niet doet – een heleboel doen dat al. Dit gaat voornamelijk om duikbril, snorkel, ademautomaat, trimjacket, neopreenpak en al het materiaal dat in contact komt met je slijmvliezen. Het kan ook handig zijn om je eigen duikfles en schoentjes te gebruiken.

Vergeet niet dat als je je eigen uitrusting gebruikt, jij de enige gebruiker bent en daarmee de enige verontreiniger. Op die manier kun je de mogelijkheid beperken dat iemand anders ziekteverwekkers (bacteriën, virussen, schimmels) overbrengt.

En beste instructeurs en divemasters, als je de automaat van je cursist moet gebruiken voor demonstratie doeleinden of om het niet goed werken van het materiaal boven water te testen, spoel het dan tenminste snel uit voordat je het aan de cursist teruggeeft om "yuk”momenten te vermijden en/of het verspreiden van bacillen te voorkomen.

De blaas van je trimjacket – reinig en desinfecteer hem grondig

Een trimjacket heeft regelmatige zorg nodig. De blaas moet ook aan de binnenkant gereinigd en gedesinfecteerd worden met een oplossing speciaal voor dit doel gemaakt. Een desinfectans kan bacteriën, virussen en schimmels doden die erin gekomen zijn door het inblazen van lucht in je jacket, het in een warme plek opbergen terwijl het nog vochtig is of van andere besmettingsbronnen. De jacketblaas en de inflator voor de mond zijn vooral gevoelig voor schimmels en bacteriëngroei. Denk eraan dat als je huurmateriaal gebruikt anderen wellicht in het jacket geblazen hebben. Een blaas die niet heel goed is onderhouden kan wel een heleboel schimmels herbergen dus wees je bewust van het feit dat het ademen eruit ernstige infecties van de bovenste luchtwegen kan geven. Adem onder normale omstandigheden nooit uit een trimjacket.
Na het desinfecteren van het jacket met een desinfectans en het daarna een paar maal uitgespoeld te hebben met schoon, zoet water moet het op een koele, droge plek opgeborgen worden met de kleppen open.

Zoals gezegd is het waarschijnlijk niet mogelijk om dingen te veranderen als je gehuurd materiaal gebruikt, maar je kunt wel zorg dragen voor je eigen uitrusting!

Ademautomaat, duikbril, snorkel, duikschoenen

Breng gewoon een desinfectans aan op de buitenste delen van het mondstuk en spoel het daarna met zoet water. Laat de automaat helemaal drogen door hem op een koele en droge plek op te hangen. Berg hem niet opgerold in een tas op. Duikbril, snorkel, duikschoenen kunnen op dezelfde manier gedesinfecteerd en gespoeld worden.

Gebruik desinfectantia goed – lees eerst de gebruiksaanwijzing

Het desinfecteren of schoonmaken van de uitrusting moet goed gebeuren om de uitrusting niet te beschadigen want je dan weer in een nog groter gevaar zou kunnen brengen. Niet te lang laten weken en nogmaals: na gebruik goed naspoelen. Lees de gebruiksaanwijzing zorgvuldig.

In een notendop

- Heb je eigen duikuitrusting – in ieder geval de essentiële onderdelen die in contact komen met jouw slijmvliezen, de gemakkelijkste barrière voor ziekteverwekkers om doorheen te komen.

- Gebruik een aanbevolen desinfectiemiddel en lees voor gebruik de gebruiksaanwijzing.
- Verwijder bacteriën, virussen en schimmels door gebruik te maken van een desinfectans die ze ook echt doodt (b.v. EW80 des of een soortgelijk product aanbevolen door de fabrikant van jouw duikuitrusting of door je favoriete duikwinkel)
- Droog je uitrusting altijd goed in een goed geventileerde, koele en droge ruimte. Vochtige materialen die opgeborgen zijn in een duiktas vormen een geweldige plek voor schimmels om te groeien. Opbergen op een warme, vochtige plek bevordert bacteriële groei.
- Adem onder normale omstandigheden nooit uit een trimjacket.
- Je kunt je neopreenpak ook uitwassen met een zacht wasmiddel en het laten weken in een desinfecterende oplossing.
- Kies je duikcentrum met verstand als het gaat om huurmaterialen. Als je het gevoel hebt dat het onhygiënisch is, zoek dan een ander en duik met iemand anders.